

Daltonboek

Daltonschool de Vliegers

Adres:
Postcode/Woonplaats:
Telefoonnummer:
Website:
Mailadres:

Kastanjelaan 3
3241BH Middelharnis
0187-482980
www.daltonschooldevliegers.nl
info@daltonschooldevliegers.nl

Voorwoord

Voor u ligt het daltonboek van Daltonschool de Vliegers.

Dit boek is bestemd voor (nieuwe) ouders, leerkrachten, stagiaires, visiteurs van de Nederlandse Daltonvereniging en andere belangstellenden voor en van het daltononderwijs.

Graag willen we u met dit boek vooral op praktisch gebied informeren. Wat houdt daltononderwijs in de praktijk in op onze Daltonschool de Vliegers?

Wat kunt u verwachten wanneer u een dag met ons mee zou lopen? Wat vinden de kinderen van het onderwijs op Daltonschool de Vliegers en waar zijn wij als leerkrachten erg trots op? Al deze onderdelen en meer zijn te vinden in dit daltonboek. Regelmatig worden nieuwe onderdelen toegevoegd en aangepast, want dat gebeurt ook in het dagelijkse 'dalton'leven. Wij wensen u veel leesplezier!

Het team van Daltonschool de Vliegers
Middelharnis, november 2023

In 2016 is het Daltonboek ontstaan en inmiddels zijn we toe aan het Daltonboek 2.0. Dat geeft iets weer over ons onderwijs: we zijn en blijven altijd in beweging, op zoek naar kwaliteitsverbetering!

Afgelopen periode is professionalisering een belangrijk speerpunt geweest binnen de stichting. Gezamenlijk reflecteren we met regelmaat op ons Daltononderwijs. De inhoud van dit Daltonboek geeft iets weer over deze ontwikkeling. Het Daltonboek 2.0 is professioneel, origineel en betekenisvol! De Daltonwerkgroep heeft hard gewerkt om dit mooie Daltonboek vorm te geven en mag trots zijn op het resultaat.

Ik ben niet alleen trots op de Daltonwerkgroep maar ook trots op het hele team, die dagelijks Daltononderwijs in de praktijk brengt en kinderen laat ontwikkelen met moed!

Machteld Metz- den Ouden
Directeur- bestuurder Stichting IBOGO || Daltonschool de Vliegers

Inhoudsopgave

Daltonschool de Vliegers	5
Schoolgeschiedenis	5
Wat is Daltononderwijs?.....	5
Missie en Visie Daltonschool de Vliegers	6
Missie.....	6
Visie.....	6
Daltonidentiteit.....	7
Personeel.....	10
De kernwaarden op Daltonschool de Vliegers	15
Verantwoordelijkheid/ Vrijheid.....	15
Zelfstandigheid.....	15
Samenwerking.....	16
Effectiviteit.....	17
Reflectie.....	17
Daltonweek.....	17
Daltonleerling.....	18
Daltonleerkracht.....	20
Daltonouders.....	22
Daltonschool.....	24
Dalton in de praktijk.....	25
Onderbouw groepen 1 & 2.....	25
Groep 3.....	27
Middenbouw Groep 4/5.....	28
Bovenbouw groep 6 t/m 8.....	31
Dagkleuren.....	33
Keuzekast.....	33
Stilteplekken.....	33
Stoplicht & taakurregels.....	33
Taakbord.....	34
Leerlijnen.....	34
Gezamenlijke schoolactiviteiten.....	34
Weeksluiting.....	35

Portfolio's.....	35
Gym.....	35
Methodes	35
Pareltjes van Daltonschool de Vliegers	36
Pareltje uit groep 1/2 a.....	36
Pareltje uit groep 1/2 b.....	36
Pareltje uit groep 3	37
Pareltje uit groep 4	37
Pareltje uit groep 5	38
Pareltje uit groep 6	38
Pareltje uit groep 7	39
Pareltje uit groep 8	40
Daltonontwikkelingen	41
Nawoord	42
Bijlagen	43
Bijlage 1: Reflectiebord	43
Bijlage 2: Papieren weektaak groep 2	44
Bijlage 3: Weektaak groep 3	45
Bijlage 4: weektaak groep 4 t/m 8	47
Bijlage 5: Vrijekeuze taak	51
Bijlage 6: Taakurregels groep 1 en 2.....	52
Bijlage 7: Taakurregels groep 3 t/m 8.....	53
Bijlage 8: Dagkleuren.....	54
Bijlage 9: Doeloverzicht	55
Bijlage 10: Portfolio doelen groep 5 t/m 8	57
Bijlage 11: Leerlijn zelfstandigheid	58
Bijlage 12: Leerlijn samenwerken.....	61
Bijlage 13: Leerlijn verantwoordelijkheid	64
Bijlage 14: Leerlijn reflectie.....	67
Bijlage 15: Posters kernwaarden.....	69

Daltonschool de Vliegers

Schoolgeschiedenis

Op 1 augustus 1989 is de Daltonschool in Middelharnis van start gegaan. Eerst was de naam gewoon Daltonschool Middelharnis. Bij de opening van het nieuwe schoolgebouw in juni 2010 is de naam veranderd in Daltonschool De Vliegers, genoemd naar het natuurgebied vlakbij de school.

In het midden van de jaren tachtig vond een groepje ouders dat er meer keuzemogelijkheid voor basisonderwijs moest zijn op Goeree-Overflakkee. Zij kwamen meerdere keren bij elkaar om de mogelijkheden te bespreken. In de persoon van Tinus de Vreede vonden zij iemand die uit kon leggen wat die verschillende mogelijkheden waren. Niet alleen op het gebied van de pedagogische achtergrond, maar ook wat betreft het oprichten van een school. Laatstgenoemde was in het begin van de jaren tachtig al bezig geweest om een school op te richten. Van hem kregen ze het advies om een algemeen bijzondere school op te richten met dalton als pedagogische achtergrond. Volgens Tinus paste dit het best bij Goeree -Overflakkee. De stichting Individueel Basisonderwijs Goeree-Overflakkee (IBOGO) werd opgericht en handtekeningen werden verzameld. De aanvraag werd ingediend en de school kreeg de beschikking over een voormalige kleuterschool aan de Berkenlaan.

Op 1 augustus 1989 was het dan zover. Achtendertig kinderen en hun ouders kwamen toch wel wat nerveus die dag aan, om naar school te gaan.

Wat later in het jaar werd de stichting omgevormd naar een vereniging, omdat de ouders vonden dat zij ook enige vorm van inspraak moesten hebben in het onderwijs van hun kinderen.

Op dit moment, ruim dertig jaar later, staan er ongeveer 200 kinderen ingeschreven op Daltonschool de Vliegers. De vereniging is onlangs weer veranderd in een stichting met een directeur-bestuurder en een raad van toezicht. Het gebouw is nu dertien jaar oud en wordt op dit moment aangepast naar ons groeiende leerlingaantal met daarbij de dalton kernwaarden in ons achterhoofd.

Wat is Daltononderwijs?

Helen Parkhurst werd geboren in 1887 in de Verenigde Staten. Van 1905 tot 1913 was zij in de praktijk van het lager onderwijs werkzaam.

Helen Parkhurst kreeg daar te maken met veertig kinderen van verschillende leeftijden.

Ze kwam tot een even simpele als ingenieuze oplossing; zij doorbrak de voorgeschreven bepalingen van het lesrooster en de leerstof. Ze vroeg de kinderen zelf te kiezen uit de aangeboden leerstof, eigen leerprogramma's te maken en vertelde hen dat zij altijd hulp konden vragen aan haar of aan andere kinderen.

Leerling en leerkracht gaan als het ware een samenwerkingsverband aan. De leerling krijgt de vrijheid binnen een bepaald kader aan een leerdoel te werken waarbij de leerkracht aangeeft hulp te bieden waar dat nodig is. Helen koos voor individualiserend onderwijs in plaats van frontaal klassikaal onderwijs, zoals dat in die tijd gebruikelijk was en nog steeds is.

Zij liet en laat nog steeds duidelijk uitkomen dat vrijheid, zelfstandigheid, samenwerken, effectiviteit, reflectie en borging nauw met elkaar verstrengeld zijn.

Missie en Visie Daltonschool de Vliegers

Missie

Daltonschool De Vliegers, de school die mij ziet!

Daltonschool De Vliegers is een school met een regiofunctie voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Uniek in het onderwijsconcept, staat de school open voor alle leerlingen die aangemeld worden door hun ouders/verzorgers. Soms blijkt dat Daltonschool De Vliegers niet de juiste ondersteuning c.q. het juiste onderwijs aan een kind kunnen bieden. Het schoolondersteuningsprofiel is hierbij de leidraad.

Daltononderwijs staat voor een brede vorming (zowel cognitief, cultureel, fysiek, creatief en sociaal emotioneel) die bijdraagt aan een sterke persoonsontwikkeling. We hanteren het jaarstofklassensysteem, waarbij we aandacht hebben voor het individuele kind. Ieder kind mag op zijn/ haar eigen niveau ontwikkelen en krijgt gelijke kansen aangeboden. Voorwaarde hiervoor is een goed pedagogisch klimaat. De school kenmerkt zich hierdoor. Samen met ouders voeden wij de kinderen op, waarbij ouders ervaringsdeskundigen zijn met betrekking tot het kind en de school de professionele rol heeft. Het doel dat wij hiermee beogen is kinderen op te voeden zonder vrees; je mag zijn wie je bent.

Wij hanteren vijf Daltonwaarden, die het kompas vormen voor al ons dagelijks handelen.

- Samenwerken
- Zelfstandigheid
- Verantwoordelijkheid
- Reflectie
- Effectiviteit

Visie

“De opbrengst dat ben ik”.

Daltonschool De Vliegers geeft inhoud aan een brede vorming waarbij intellectuele en creatieve groei in evenwicht zijn met sociale en persoonlijke groei. Een leerling wordt uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Het Daltononderwijs biedt daartoe een leef- en leeromgeving waar kinderen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen tot mensen zonder vrees en met een kritische en democratische grondhouding. Daltonschool De Vliegers levert een bijdrage aan haar leerlingen door hen in staat te stellen te kunnen functioneren in een complexe samenleving door ondernemend en zelfverantwoordelijk te zijn in het leven, in het werken en in het samenleven.

Doel

“De fearless human being”.

Het Daltononderwijs stelt zich ten doel om het onderwijs efficiënter in te richten door de kerndoelen met betrekking tot de leerinhouden van het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van leerlingen.

Een Dalton leerkracht leidt dit leerproces waar het nodig is en begeleidt het waar dat kan. Hij of zij stelt zich ten doel om het zelfstandig werken en het samenwerken van de leerlingen, in een veilig pedagogisch klimaat, te bevorderen door hen daartoe de ruimte te geven. Een Dalton leerling stelt zich ten doel om op een ondernemende en onbevreesde wijze zich kennis en vaardigheden eigen te maken en te reflecteren op zichzelf.

Daltonidentiteit

Leren is werken: zelfstandig en samen. Het onderwijs op een daltonschool stelt de ontwikkeling van de leerling centraal. De begeleidingsfunctie van de leerkracht is daarbij cruciaal.

Visie op opvoeding en leren

Een kind is in staat tot het dragen van verantwoordelijkheid voor zichzelf. Ouders en school hebben hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid in. Gezamenlijk geven zij het kind de ruimte geven om zich te ontwikkelen tot vrijdenkende en verantwoordelijke jongvolwassene. De school doet dit vanuit een professionele beroepshouding en zal hierbij altijd de samenwerking met ouders zoeken. Hierbij proberen zij de leerling uit te dagen tot leren en leven. Er is ruimte voor intellectuele groei in evenwicht met persoonlijke en sociale groei. Dit leiden tot een mens zonder vrees met een ondernemende democratische grondhouding.

Door vrijheid te geven komt er ruimte voor zelfstandig werken en samenwerken. Het Daltononderwijs stelt zich ten doel het zelf werken en met elkaar werken van leerlingen zoveel mogelijk te bevorderen door hen daartoe de vrijheid te geven. Dit krijgt vorm in een pedagogisch klimaat van wederzijds vertrouwen, waarbij leerlingen en leerkrachten verantwoordelijkheid nemen of geven en verantwoording afleggen of vragen voor eigen werk en handelen. Deze visie zal leiden tot leerlingen die later als volwassenen ondernemend en zelfverantwoordelijk kunnen leven, werken en samenleven.

De grondlegger van het Daltononderwijs is Helen Parkhurst. De Nederlandse Daltonvereniging heeft op basis van de theorie van Parkhurst een vertaling naar vijf kernwaarden gemaakt. Deze vijf kernwaarden hanteert Daltonschool De Vliegers als uitgangspunt:

Vrijheid en verantwoordelijkheid

Vrijheid is noodzakelijk om eigen keuzes te kunnen maken en eigen wegen te vinden. Vrijheid in het daltononderwijs is de gelegenheid krijgen om het taakwerk zelf te organiseren. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet, de werkafspraken en de schoolregels vormen de grenzen waarbinnen de leerlingen hun vrijheid leren gebruiken. Een leerling leert verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn omgeving te dragen, als zijn omgeving hem daarvoor de ruimte en mogelijkheden biedt.

Door leerlingen meer vrijheid te bieden kunnen zij eigen keuzes maken en een actieve leerhouding ontwikkelen. Maar vrijheid betekent niet dat alles zomaar kan en mag. Het is een taak van de leerkracht om iedere leerling een structuur te bieden om vrijheid binnen grenzen te leren hanteren. Leerlingen krijgen de ruimte om te ontdekken en te experimenteren, maar worden tegelijk ook geconfronteerd met de relatie tussen wat ze doen en wat dat oplevert. Dat is voor leerlingen een geleidelijk leerproces, waarin zelfkennis en zelfinschatting een grote rol spelen.

Zelfstandigheid

Zelfstandig leren en werken op een daltonschool is actief leren en werken. Een leerling wil doelgericht werken aan een taak of opdracht en is in staat om tijdens dit leerproces hulp te zoeken indien noodzakelijk. Deze manier van werken stimuleert het probleemoplossend denken van leerlingen.

Om later als volwassene goed te kunnen functioneren moet een leerling leren beoordelen welke beslissingen hij/zij moet nemen en wat de gevolgen daarvan zijn. De keuzevrijheid dwingt een leerling tot het nemen van zelfstandige beslissingen die voor hem effectief en verantwoord zijn.

Samenwerking

Een daltonschool is een leefgemeenschap waar leerlingen, leerkrachten, ouders, schoolleiding en bestuur op een natuurlijke en gestructureerde wijze samenleven en werken. Een daltonschool is ook een leeromgeving waar leerlingen en leerkrachten iets van en met elkaar leren. Doordat leerlingen samen met leerkrachten en medeleerlingen aan hun leertaken werken, leren zij met elkaar om te gaan en leren zij dat zij elkaar kunnen helpen.

Het verwerven van kennis en vaardigheden in samenwerking met anderen kan het leren vergemakkelijken. Leerlingen leren dat er verschillen bestaan tussen mensen. Ze leren naar elkaar te luisteren en respect te hebben voor elkaar. Als leerlingen met elkaar samenwerken, ontwikkelen ze sociale vaardigheden en leren ze reflecteren op de manier waarop ze leren, zoals het beoordelen van een eigen inbreng en die van een medeleerlingen, het aangaan van de dialoog, het leren omgaan met teleurstellingen en het ervaren van een meeropbrengst uit de samenwerking. Het uiteindelijke doel is democratisch burgerschap. Een daltonschool is een oefenplek voor democratisering en socialisering.

Reflectie

Nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk, is op daltonscholen belangrijk. Op veel daltonscholen maken leerlingen vooraf een inschatting van de moeilijkheidsgraad en de tijd van de opdrachten. Achteraf wordt hierover ook een feitelijke beoordeling gegeven en worden in gesprekjes regelmatig de inschattingen vooraf en de feitelijke beoordelingen achteraf met elkaar vergeleken. In zulke gesprekjes kan er dan bijvoorbeeld aandacht geschonken worden aan het feit waarom een kind steeds de rekenopgaven in de weektaak vooraf moeilijker inschat dan ze (achteraf) blijken te zijn.

Op andere aspecten van het werken in de klas wordt op een soortgelijke wijze gereflecteerd. Zo wordt geleidelijk de vaardigheid in het zelfstandig werken en het samenwerken opgebouwd. Het kritisch benaderen van onderwijskundige ontwikkelingen en inzichten is op een daltonschool vanzelfsprekend. Iedere docent die werkt op een daltonschool reflecteert op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Ook op schoolniveau vindt reflectie over de kwaliteit van het daltononderwijs voortdurend plaats.

Effectiviteit

Dalton is een maatregel om effectiever te werken: 'a simple and economic reorganization of the school'. Parkhurst wil met haar Dalton Plan het schoolse leren doelmatiger maken. Daarom zijn effectiviteit en efficiency al vanaf het begin twee belangrijke begrippen. Effectiviteit en efficiency vooronderstellen duidelijkheid over de onderwijsopbrengsten. Parkhurst vindt dat het onderwijs een brede functie heeft. Onderwijs behoort kinderen en jeugdigen ook cultureel en moreel te vormen, zodat ze zelfredzaam en sociaal verantwoordelijk worden: geoefend in, gewend aan en voorbereid op leven, werken en samenleven.

Het daltononderwijs is gericht op een effectieve inzet van tijd, menskracht en middelen. Parkhurst wil omwille van de efficiency leerlingen juist verantwoordelijkheid in handen geven. Zij stelt dat als leerlingen een taak krijgen, waar zij verantwoordelijkheid voor dragen en die ze in vrijheid zelf plannen en uitvoeren, het onderwijs dan veel effectiever is dan het stilzit- en luisteronderwijs dat zij zelf doorlopen heeft. Parkhurst maakt in haar

Dalton Plan van kinderen als het ware kleine ondernemers, die verantwoordelijkheid leren dragen voor het schoolwerk, hun eigen werk, dat ze in vrijheid uitvoeren.

Dalton ankerpunten:

- In het daltononderwijs zien we de leerling als de ondernemende zelfstandige die het schoolwerk als taak aanneemt en zich eigen maakt.
- In het daltononderwijs krijgt de leerling gelegenheid om in eigen tempo, op eigen wijze en in eigen volgorde een taak te verwerken waarin een hoeveelheid (deels door de leerling zelf gekozen) onderwijsactiviteiten over een bepaalde tijdsperiode staan gepland.
- In het daltononderwijs wordt de leerling uitgedaagd en krijgt het de gelegenheid zich te oefenen in het plannen, organiseren, regisseren, reflecteren en initiatief nemen.
- In het daltononderwijs krijgen leerlingen de gelegenheid met elkaar te werken. Dit bevordert de socialiteit en groepsinteractie. Hier zijn samenwerkplekken voor ingericht door de hele school heen.
- In het daltononderwijs krijgt de leerling waar nodig passende begeleiding en hulp van de leerkracht om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken met het doel zijn taak te kunnen volbrengen.
- In het daltononderwijs gaat de leerkracht uit van de mogelijkheden van zijn leerlingen en is hij/ zij erop gericht om de motivatie en het zelfvertrouwen van zijn leerlingen te vergroten.
- In het daltononderwijs vertrouwen we op de professionaliteit en betrokkenheid van leerkrachten en dat zij dit verder ontwikkelen.
- In het daltononderwijs is de leerkracht in staat om het beste uit de samenwerking met zijn collega's te halen, met het doel om samen het onderwijsaanbod en de kwaliteit van de school te verbeteren.
- Het onderwijs op een daltonschool is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig.
- Het onderwijs op een daltonschool is door bezinning en reflectie doordacht.
- Het onderwijs op een daltonschool is didactisch open en geeft ook ruimte aan andere inzichten en werkvormen die de leerlingen in staat stellen hun taak te volbrengen.

Personeel

Op Daltonschool de Vliegers werken op dit moment (oktober 2023) veertien leerkrachten, vier onderwijsassistentes, twee intern begeleiders, één directeur-bestuurder en één pedagogisch conciërge. Daarnaast komt er een HVO-leerkracht elke donderdag de groepen 4 t/m 8 van Humanistisch Vormingsonderwijs voorzien. Ook hebben we een vakleerkracht bewegingsonderwijs voor de groepen 3 t/m 8 op maandag en dinsdagmiddag.

Machteld Metz
Directeur-bestuurder

Lenny Westdijk
Leerkracht groep 1/2

Denise Lipman
Leerkracht groep 1/2

Carmen de Roon
Leerkracht groep 1/2

Edith Bouwknecht
Onderwijsassistente 1/2

Jasmyn Zevenhuizen
Onderwijsassistente 1/2
Onderwijsassistente 3 t/m 8

Marije Waardenburg
Leerkracht groep 3

Merel Buth-de Neef
Leerkracht groep 4
Intern begeleider

Eline van Eesteren
Leerkracht groep 4

Astrid Veira
Leerkracht groep 5

Bianca van de Beek
Leerkracht 5

Anneke Luiten
Leerkracht groep 6

Tamara Westhoeve
Leerkracht groep 6

Sissy de Kleuver
Leerkracht groep 7

Marieke Gerhards
Leerkracht groep 7

Marit Hessels
Leerkracht groep 8
Internbegeleider

Joelle Huizer
Leerkracht groep 8

Marloes de Oude
Onderwijsassistente 3 t/m 8

Eveline van Brussel- Troost
Onderwijsassistente 3 t/m 8

Hanne-Mayke Assen
Vakleerkracht bewegingsonderwijs groep 3 t/m 8

Kim Kneppel
Vakleerkracht HVO groep 4 t/m 8

De kernwaarden op Daltonschool de Vliegers

Verantwoordelijkheid/ Vrijheid

Vrijheid is van groot belang voor de ontplooiing van de persoonlijkheid van een mens. Het kind moet leren die vrijheid te hanteren en doormiddel van de vrijheid leert het kind over zijn of haar eigen identiteit. De school kan duidelijk maken dat vrijheid iets anders is dan ongebondenheid. Een kind kan niet vroeg genoeg beginnen met de beperktheid van eigen mogelijkheden te aanvaarden. Daarom is het principe vrijheid in onze school zo belangrijk. Een kleuter van vier zal vrijheid anders ervaren dan een kind van twaalf jaar. Zij moeten eigen ruimte krijgen om hun vorm van vrijheid te beleven en ook eigen grenzen aangeven tot waar die vrijheid zich uitstrekt. Bij het begrip vrijheid hoort verantwoordelijkheid. Een kind moet verantwoordelijkheid krijgen en de leerkrachten moeten vertrouwen schenken. In de opgedragen taak vindt een kind vrijheid en verantwoordelijkheid. De opdracht ligt vast. De vrije keuze ligt in:

- Het tempo en de volgorde waarin een kind wil werken;
- Het al dan niet raadplegen van de instructie van de leerkracht (bovenbouw);
- Het al dan niet raadplegen van en de keuze van de hulpbronnen;
- De materialen die kunnen worden gebruikt;
- Alleen werken of samenwerken met anderen;
- De tijd die aan de verschillende onderdelen wordt besteed.

In overleg tussen leraren, leerlingen en ouders wordt bepaald hoe ver vrijheid en verantwoordelijkheid moeten gaan. Dit alles in vertrouwen met elkaar.

Als leerkracht bekijk je de verantwoordelijkheid voor het eigen leren steeds per leerling en per groep. Je maakt gebruik van de eigen leerstijl van een leerling. Als leerkracht doe je hier je voordeel mee.

Ook verwachten we van kinderen zich verantwoordelijk te gedragen tegenover een ander individu, de groep en de school. We zijn met elkaar en zorgen voor elkaar.

Zelfstandigheid

De weektaak binnen de school geeft de leerlingen de ruimte om de vrijheid verantwoordelijk in te delen. Zelfstandigheid houdt zelfwerkzaamheid in.

Zelf actief problemen oplossen leert kinderen zelfstandig nadenken en beter begrijpen.

Deze werkvorm vraagt meer energie van een kind dan het passief herhalen. Als een leraar taken samenstelt, is dat ook meer dan het willekeurig uitzoeken van wat thema's of vraagstukken. Behalve inzicht in de opbouw van de leerstof vraagt het aandacht voor de ontwikkeling van de kinderen en voor specifieke leerproblemen. De leraar moet zijn leerlingen goed kennen. Dan is hij in staat een takenpakket samen te stellen die kinderen de kans geeft zelfstandig problemen op te lossen. Daardoor leren ze creatief denken en handelen. Hoe zelfstandiger een kind wordt, des te gemakkelijker zal de leerling beredenerende keuzes maken. Des te meer wordt een leerkracht een begeleider in het leerproces.

In de praktijk wordt er bij de kleuters gewerkt met het Digikeuzebord waarop de leerlingen zelf taken inplannen passend bij het niveau. In het begin van het schooljaar wat meer leerkracht gestuurd dan later in het jaar.

In groep 3 krijgen de leerlingen voor het eerst een papieren weektaak waarop zij leren taken afkleuren, volgorde van het werk bepalen en keuzewerk inplannen.

In de middenbouw wordt er meer zelfstandigheid gevraagd. De kinderen bepalen zelf de volgorde van het werk (dagtaak) en er wordt gewerkt naar het zelf nakijken van het werk. Ook wordt er gewerkt naar taken die ingepland kunnen worden gedurende de week. Als laatste gebruiken zij de vrije keuzetaak wanneer zij klaar zijn met hun taken.

In de bovenbouw plannen de kinderen zelf de gehele weektaak in, kijken ze zelf werk na en beslissen ze zelf welke instructies ze volgen (groep 8). Ook zij hebben een vrije keuzetaak die wordt gebruikt als ze klaar zijn met hun taken.

In alle bouwen is door middel van de weektaak duidelijk wanneer welk werk gemaakt kan worden en wanneer het af moet zijn. Ook is op de weektaak te zien of zij een taak samen moeten maken of alleen.

De kinderen pakken zelf de materialen die zij nodig hebben voor de taak. De leerkracht zorgt ervoor dat deze materialen aanwezig zijn.

Samenwerking

In het dagelijks leven moet een mens samenwerken met andere mensen, die hij niet altijd zelf heeft gekozen. Niets is beter dan een dergelijk teamverband al op school te laten starten. In een daltonschool kunnen de kinderen in jaargroepen met elkaar werken. Zo leren ze elkaar dingen uitleggen. Dat kweekt beter begrip dan alleen uit het hoofd leren. Door samenwerken leren kinderen ook dat afkijken of overschrijven zinloos is.

Binnen alle vakken wordt er samengewerkt. Dit gebeurt op didactisch, maar ook op pedagogisch niveau. In tweetallen of juist in groepen. Daarnaast zijn er vanaf groep vier tot en met groep acht leesmaatjes te vinden die zijn ingedeeld op niveau en verwachten we van de kinderen in groepen 5 t/m 8 dat ze in groepen aardrijkskunde en geschiedenis thema's presenteren wanneer een hoofdstuk in de klas is afgerond.

Op de Vliegers worden ook groep overstijgende samenwerkactiviteiten georganiseerd. Zo wordt er met tutoren gelezen, vinden er kerst- en paasworkshops plaats en hanteren we maatjesgroepen. Maatjesgroepen zijn twee groepen die aan elkaar gekoppeld zijn en samen activiteiten uitvoeren.

Wat samenwerken is, moet regelmatig worden besproken met de leerlingen. Met behulp van coöperatieve werkvormen en 'Teach like a Champion' technieken leren wij de kinderen vaardigheden die van pas komen tijdens het samenwerken.

Effectiviteit

Effectiviteit staat voor het doelmatige werken binnen het daltononderwijs. Binnen het daltononderwijs geeft de leerkracht de leerling meer verantwoordelijkheid over zijn/haar eigen leerproces door middelen, tijd en hulp efficiënt in te zetten. Wanneer kinderen de middelen en de tijd hebben om binnen een kader van vrijheid zelf keuzes te maken over het leerproces en de leerdoelen dan wordt het onderwijs efficiënter dan 'alleen' luisteronderwijs. Zo ontwikkelen kinderen zich ook in zelfredzaamheid en sociale verantwoordelijkheid en worden ze, zoals Helen Parkhurst het noemt, kleine ondernemers. De leerkracht moet ervoor zorgen dat de leerling de keuzes kan maken door te zorgen voor de materialen en een duidelijk klassenmanagement. In feite was deze pijler altijd al terug te vinden in het daltononderwijs, maar heeft het nu pas de naam gekregen.

'Time, like an allowance of money, should be treated with respect and spent wisely.'

(Parkhurst, 1929)

Reflectie

Reflectie sluit goed bij effectiviteit aan. Wanneer kinderen de vrijheid hebben om van tevoren in te schatten welke spullen ze nodig hebben en hoeveel tijd/hulp ze ergens voor nodig hebben (reflection for action), dan is het net zo belangrijk om tijdens de taak (reflection in action) en achteraf (reflection on action) te kijken of de inschatting correct was. Misschien had de leerling wel meer of juist minder tijd nodig of was de hulp van de leerkracht helemaal niet nodig. Op die manier gaan de kinderen steeds bewuster om met hun eigen leerproces. Ook bij samenwerken heeft deze pijler een grote rol. Niets is zo waardevol om achteraf met elkaar te (be)kijken waarom een project goed is gegaan of juist niet. Daar kunnen weer doelen uit worden gehaald voor de volgende keer. Doordat op de Vliegers bij groep één al wordt begonnen met reflectie door middel van (het kleuren van) smileys leren de kinderen al vroeg na te denken over het eigen handelen.

Daltonweek

Elk schooljaar wordt begonnen met een dalton themaweek of weken.

Het basisidee van deze week is een sfeer te creëren die uitgangspunt zal zijn voor het komende leerjaar. Daarnaast is het de bedoeling begrip te kweken voor onze werkwijze, gebaseerd op de daltonprincipes bij de nieuwe leerlingen en hun ouders en/of verzorgers. Daarnaast is de daltonweek ook bedoeld om met de kinderen de draad weer op te pakken en de motivatie voor een nieuw, inspirerend schooljaar op te wekken. In de daltonweek wordt via een project een onderwerp centraal gesteld. De daltonweek is de eerste week van het schooljaar.

Daltonleerling

Een daltonleerling is een leerling die initiatiefrijk en ondernemend is, zichzelf durft te presenteren, hij/zij is sociaal, zelfstandig, creatief, verantwoordelijk, zelfbewust en kan en wil zijn/haar kennis en kunde delen.

Maak kennis met twee daltonleerlingen; Norah uit groep 4 en Eveline uit groep 7.

	Daltonleerling Norah Hoek		Daltonleerling Eveline van den Nieuwendijk
			
Groep	4	Groep	7
Talent	Dansen, zelfstandig werken en samenwerken.	Talent	Snel maar ook goed lezen en zingen.
Wat zou je nog willen leren?	Ik vind moeilijke opdrachten van taal nog lastig. Die zou ik graag beter willen begrijpen.	Wat zou je nog willen leren?	Ik zou meer over de natuur willen leren omdat ik natuur belangrijk vind en het fijn vind om in de natuur te zijn.
Wat vind je van Daltonschool de Vliegers?	Ik vind school leuk, want er zijn leuke kinderen op school. Alle groepen hebben leuke kinderen en alle kinderen zijn lief voor mij. Ook vind ik de naam van de school leuk.	Wat vind je van Daltonschool de Vliegers?	Als je onze school binnenkomt zie je gelijk rechts de nieuwe bieb. Op onze school mag je veel samenwerken en leer je hoe je met elkaar om gaat. Ook leren we zelfstandig werken want het is ook belangrijk dat je taken zelf leert te doen. Het is ook heel gezellig altijd.
Wat weet je van het daltononderwijs?	Je leert hier lezen en schrijven. Ik vind het fijn dat ik zelf kan kiezen wat ik ga doen op een dag. Dan kan ik sneller werken.	Wat weet je van het daltononderwijs?	We leren samen werken maar ook zelfstandig werken. Je leert op je eigen spullen te letten en op die van de school. Ik probeer van mijn eigen fouten te leren.

<p>Wat heb je van het daltononderwijs geleerd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Schrijven - Weektaak kleuren 	<p>Wat heb je van het daltononderwijs geleerd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vriendelijk zijn - Spreekbeurt maken - Meer van geschiedenis geleerd over de goden van de Grieken - Omgaan met elkaar en met de natuur - Aan elkaar schrijven zodat iedereen het kan lezen.
---	---	---	---

Daltonleerkracht

Een daltonleerkracht op de Vliegers houdt binnen klassenorganisatie rekening met de daltonuitgangspunten. Het lokaal is zo ingericht dat zelfstandig werken aan de orde van de dag is en dat dit wordt gestimuleerd.

De leerkracht stimuleert kinderen tot zelfstandig werken en samenwerken. De leerkracht leert de leerlingen vaardigheden als uitgestelde aandacht en vaardigheden die het samenwerken bevorderen. Dit alles te midden van een goed pedagogisch klimaat waarin de leerling zichzelf kan zijn.

We geven instructie toegepast op de individuele leerling en groep. Wat past bij deze groep en wat past bij deze leerling, vragen die we onszelf regelmatig stellen.

We gebruiken daar waar mogelijk en nodig is middelen om kinderen te helpen zelfstandig te werken, zoals het stoplicht en de dag/weektaak. Ons streven is dat alle leerkrachten het daltoncertificaat hebben.

Maak kennis met twee daltonleerkrachten van de Vliegers; Denise en Marit.

Daltonleerkracht Denise de Bruin- Lipman		Daltonleerkracht Marit Hessels- Groeneveld	
			
Leerkracht van	1/2a	Leerkracht van	Groep 8
Waarom werk jij op een daltonschool?	Tijdens mijn opleiding PABO heb ik stagegelopen op een daltonschool. De manier van werken sprak mij toen al erg aan. Ook heb ik tijdens de opleiding PABO ook de daltonopleiding mogen volgen, dit heeft mij meer verdieping gegeven. Toen ik klaar was met mijn opleiding kwam er een vacature vrij op deze school. Ik heb toen mijn kans gepakt! Wat ik erg mooi vind aan dalton is dat door het geven en nemen van verantwoordelijkheid het vergroten van vertrouwen in elkaar toeneemt. En hierdoor het zelfvertrouwen toeneemt om zelfstandig te gaan	Waarom werk jij op een daltonschool?	Ik ben van mening dat het Daltononderwijs het onderwijs is dat het meeste naar de individuele leerling kijkt. Dit vind ik zelf als leerkracht van groot belang. Ook vind ik de manier van lesgeven en de vrijheid die je hierin hebt heel erg fijn.

	handelen en de samenwerking met een ander aan te gaan.		
Op welke manier geef jij het daltononderwijs vorm in jouw klas?	<p>In mijn kleuterklas staat vooral de zelfstandigheid voorop. Als leerkracht stimuleer ik de kinderen en bemoedig ik ze om iets zelf te proberen. Samenwerken is ook een belangrijk onderdeel in de klas. De kinderen werken samen met elkaar en helpen elkaar. Daarnaast maken we ook gebruik van supermaatjes. Deze maatjes helpen met het oplossen van ruzies en wanneer kinderen pijn hebben. De verantwoordelijkheid komt terug in het opruimen van spullen, verantwoordelijk zijn voor spullen en je eigen werkjes, het oplossen van ruzies, enz. Voor het reflecteren gebruiken het reflectiebord en de reflectiestokjes.</p>	Op welke manier geef jij het daltononderwijs vorm in jouw klas?	<p>Ik geef de leerlingen veel verantwoordelijk voor hun eigen planning, d.m.v. de weektaak bijna helemaal open te laten. Vanaf januari plannen ze alleen nog in hun agenda. Ze werken grotendeels zelfstandig na een korte uitleg van de verschillende vakgebieden aan het begin van de week. Daarnaast maken we ruimte voor het samenwerken onderling d.m.v. presentaties voor geschiedenis en aardrijkskunde.</p>

Daltonouders

Daltonouders zijn betrokken ouders. Bijvoorbeeld door de overblijfsbeurten die zij allen invullen.

Onze school is namelijk een streekschool en alle leerlingen eten tussen de middag hun boterham op school. Daarbij helpen de ouders met melk inschenken en afwassen. In de bovenbouw voeren de leerlingen deze taken zelf uit en vinden we deze ouders op het schoolplein om de vaste pleinwacht te ondersteunen.

Daarnaast zijn er allerlei participatiegroepen waarbij ouders zich kunnen aansluiten. Zo zijn daar onder andere de activiteitencommissie, de tuinclub, de p.r. commissie, de klussenclub et cetera.

Maak kennis met de daltonouders van Norah, Benthe en Wessel.

Daltonouder		Daltonouder	
Naam	Judith Slagter	Naam	Jaco van de Velde
Ouder van	Norah (4) en Benthe (5)	Ouder van	Wessel (8)
Waarom hebt u voor deze school gekozen?	Vanwege de kleinschaligheid, het open karakter en het veelvuldig gehoorde compliment dat de vaardigheid wordt aangeleerd dat kinderen op deze school goed leren plannen. Zelfstandigheid en samen leren en ontdekken hoort voor mij bij het daltononderwijs. Vaardigheden waar je de rest van je leven ook op uitgedaagd wordt: vroeg geleerd is oud gedaan!	Waarom hebt u voor deze school gekozen?	Wij hebben voor deze school gekozen vanwege het daltononderwijs. Wij wilden graag dat onze zoon de mogelijkheid kreeg om zichzelf te ontplooiën met behulp van de daltonkernwaarden. Daarnaast merkten wij bij de kennismaking en intake een zeer vriendelijke sfeer, persoonlijke aandacht en de kleinschaligheid van de school en haar team.
Wat ziet u terug van het daltononderwijs?	Ouderparticipatie in allerlei vormen en soorten en maten. We staan met z'n allen aan de lat voor de ontwikkeling van een kind (samenspel leerling docent en ouder(s)) Ik zie daarin duidelijk de betrokkenheid van school richting hun leerlingen en zo nodig ook hun omgeving. Er wordt niet alleen naar de cognitieve prestaties gekeken, maar breder. Bijvoorbeeld het welbevinden van de leerling zien zij ook echt als belangrijk element om aan te werken, onder het mom zit je niet lekker in je vel, kun je ook minder goed tot leren komen.	Wat ziet u terug van het daltononderwijs?	In alle opzichten hebben we het daltononderwijs teruggezien. Focus op zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid en eigen planning, en toch ook in samenwerking met andere kinderen. Alsmede met durf in deze wereld stappen, in een omvang wat past bij onze zoon.

	<p>De zelfstandigheid en samenwerken, zijn ook voorbeelden van vaardigheden die je terugziet in het dagelijkse leeraanbod.</p> <p>Mooi vind ik dat het kind al zelf vroeg wordt betrokken bij z'n eigen ontwikkeling en daarop leert te reflecteren.</p>		
Hoe bent u thuis met het daltononderwijs bezig?	Eerlijk gezegd best een moeilijke vraag om te beantwoorden, maar ook thuis vind ik het belangrijk dat alle drie mijn kinderen zich in de volle breedte mogen en kunnen ontwikkelen met een balans tussen cognitief, sociaal emotioneel, sportief en in ons geval misschien in iets mindere mate cultureel. Die balans is natuurlijk ook afhankelijk van de interesses van mijn kinderen.	Hoe bent u thuis met het daltononderwijs bezig?	Thuis proberen we de kernwaarden door te zetten, door onze zoon te laten doen, te laten ervaren. Waarbij fouten maken mag en gezamenlijk bekeken worden hoe te reflecteren en ervan te leren.
Op welke manier(en) bent u betrokken bij de school	Zoals iedere ouder op school ben je hier sowieso actief in roulatiesysteem verdeeld over alle ouders tijdens de lunchpauze. Ondanks dat er veel werkgroepen actief zijn, voel ik me prettiger bij een vliegende keep rol: van het inspringen bij het vol kletsen van een zomerfeest tot meehelpen bij een subsidieaanvraag voor het schoolplein. Dat past meer bij mij en het is fijn dat dit dus ook kan.	Op welke manier(en) bent u betrokken bij de school	Door de helpende hand te bieden, met name door de afgelopen jaren de voorzittersrol van de medezeggenschapsraad te vervullen. Dit was heel leuk en leerzaam om van dichtbij de school te helpen bij het verder professionaliseren van de organisatie, met andere enthousiaste ouders en een zeer betrokken personeelsteam.

Daltonschool

Daltonschool de Vliegers is in 2010 nieuw gebouwd. Dit betekent dat er tijdens het proces rekening is gehouden met het daltononderwijs. Zo zijn er in de groepen beneden vides te vinden. Op de vides zijn er Chromebooks, verschillende hoeken en werkplekken te vinden. Ook zijn er in de gangen werkplekken te vinden. Gedurende de jaren is de school gegroeid in leerlingaantal en zijn de appartementen boven de scholen verbouwd tot lokalen. Op dit moment, oktober 2023, worden de laatste twee appartementen verbouwd tot lokaal. Ook boven, in de verbouwde appartementen, hebben we werkplekken gecreëerd om op die manier te kunnen voldoen aan de daltonkernwaarden.

Daarnaast is het gebouw duurzaam gebouwd. Er bevinden zich zonnepanelen op het dak en regenwater wordt gebruikt om de toiletten door te spoelen.

Als laatste zijn we op dit moment bezig om verschillende materialen en (werk)plekken te creëren in de school welke helpen bij prikkelregulatie. Ook daarmee willen we zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bevorderen. Binnen onze school vinden we het van groot belang dat een leerling weet waar zijn of haar behoeften liggen, zodat ze daarop kunnen anticiperen. Denk aan een werkplek waarbij ze kunnen bewegen, omdat dit helpt het werk af te maken of een plek waar ze een time-out kunnen nemen, omdat het hoofd vol zit. In de groepen 1 t/m 5 zullen we de kinderen begeleiden en stimuleren in dit leerproces. Vanaf groep 6 verwachten we steeds meer dat leerlingen zelf hier het initiatief in nemen.

Dalton in de praktijk

In iedere groep wordt er volgens de daltonprincipes lesgegeven. Lees hieronder op welke manier dit in de groepen gebeurt.

Onderbouw groepen 1 & 2	
Dagindeling:	Bij de groepen 1 en 2 wordt er gewerkt met dagritmekaarten, een digitaal kiesbord en een reflectiebord.
Zelfstandigheid	<p>Op maandag plannen de kinderen hun weektaak in op het digikeuzebord. Groep 1 plant het spelen in een hoek, groep 2 plant het zelfstandig werkboekje en de knutselopdracht.</p> <p>Wanneer de kinderen een taak gedaan hebben van de weektaak, hangen ze hun smiley op het reflectiebord (groep 1) en tekenen ze af op de papieren weektaak (groep 2). Zij kiezen een smiley met de kleur van de dag. Hierbij kunnen zij aangeven hoe zij de taak vonden gaan, ze hebben keuze uit drie smileys. De gekozen smiley wordt met de kinderen besproken.</p> <p>Er zijn 2 smileyhulpjes die de jongere kinderen helpen bij het ophangen van de smiley.</p>
Samenwerken	<p>In groep 1/2 is een activiteit met je maatje een onderdeel van de weektaak. Je overlegt samen welke activiteit je gaat doen en samen gaan ze met deze activiteit aan de slag.</p> <p>Het maatje wordt ook gebruikt om hulp aan te vragen. Als je bijvoorbeeld je beker niet open krijgt, kun je dit aan je maatje vragen. Ook sta je altijd met je maatje in de rij. Vaak worden de jongste kinderen gekoppeld aan kinderen die al wat langer op school zitten. Zij kunnen het nieuwe kindje goed helpen.</p> <p>Er zijn 2 supermaatjes die kinderen helpen bij kleine ruzies, kleine pijntjes etc.</p>
Verantwoordelijkheid	De kinderen leren om hun eigen jas op te hangen, hun werk op te ruimen als ze klaar zijn en het buitenspeelmateriaal na het buiten spelen weer naar de schuur te brengen. Daarnaast wordt er aangeleerd om via de weektaak te werken en een aantal taakjes in een week af te hebben.
Reflectie	<p>Als een taakje af is, laten de kinderen door middel van een smiley zien wat zij van het proces en het resultaat vonden. De leerkracht bespreekt met de leerling hoe hij zijn taakje vond gaan.</p> <p>Na de herfstvakantie krijgen de kinderen van groep 2 een papieren weektaak (zie bijlage 2). Deze heeft dezelfde indeling als het reflectiebord. De kinderen kunnen er op</p>

	deze manier aan wennen om hun taakje af te tekenen op papier.
Effectiviteit	In de onderbouw zijn we veel bezig met het vergroten van de zelfstandigheid van de kinderen. Zo wordt er veel voor of samen gedaan en uiteindelijk leren de kinderen om de activiteit zelfstandig uit te voeren. Dit wordt natuurlijk beloond met complimenten. Daarnaast leren de kinderen ook hoe ze met verschillende materialen moeten omgaan. Ze leren na te denken over hoe ze hun spullen moeten opruimen en waarom het op die manier moet.

Groep 3

Dagindeling:	<p>In groep 3 krijgen de leerlingen na de herfstvakantie een weektaak (bijlage 3). Voor kinderen die snel door de lesstof heen zijn, staan er altijd extra taken op de weektaak. Dit noemen we de Vrije Keuzetaak. Naast de weektaak hebben we ook de keuzekast, die is ingedeeld op meervoudige intelligentie. Aan het einde van de dag moeten de kinderen hun huishoudelijke taak uitvoeren.</p>
Zelfstandigheid	<p>Het begin van het schooljaar staat grotendeels in het teken van het aanleren van de manier van werken in groep 3. Onder de "Veilig Leren Lezen tijd" (VVL) wordt gewerkt aan de diverse leesactiviteiten. Wanneer een kind klaar is met zijn VLL-werkschrift kan het zelfstandig een vervolgactiviteit kiezen van het digibord. We oefenen in het begin veel met "het eerst hulp vragen aan je buur" voordat je naar de juf gaat en de stoplichtregels. Ook het verder gaan met een andere opdracht die je wel zelfstandig kunt uitvoeren wordt geoefend.</p>
Samenwerken	<p>Groep 3 werkt op verschillende momenten samen. Zo gebeurt dit bij diverse onderdelen van VLL en bij rekenen. Ook werken de kinderen samen met spellen, opdrachten uit de meervoudige intelligentiekast.</p>
Verantwoordelijkheid	<p>De kinderen kunnen veel opdrachten zelfstandig doen. Voorop staat het rekening houden met de medeleerlingen. We oefenen op taakgerichtheid en de indeling van de werkzaamheden over een dagdeel.</p>
Reflectie	<p>Het werkgedeelte en overige activiteiten worden nabesproken met de leerling, desalniettemin kan dit nog verder worden uitgewerkt.</p>
Effectiviteit	<p>We besteden regelmatig aandacht aan de manier van werken, zoals; "Wat is handig? Hoe los je een werkprobleem op. Wat is goed samenwerken?" Kinderen leren hierbij van elkaar.</p>

Middenbouw Groep 4/5

Dagindeling	<p>Vanaf groep 4 krijgen alle kinderen een weektaak (bijlage 4). Deze weektaak heeft hetzelfde format als de weektaken in groep 5 t/m 8. Elke ochtend wordt er in vogelvlucht uitgelegd welke taken er in die dag gemaakt moeten worden. De kinderen zijn vrij de volgorde van hun werk te bepalen. Gedurende het schooljaar groep 4 wordt dit steeds meer uitgebreid, zodat ze uiteindelijk kunnen werken aan dagtaken. Daarnaast krijgen de kinderen ook een aantal taken om gedurende de week zelf in te plannen. Dit wordt steeds verder uitgebreid, zodat de kinderen in groep 7 en 8 alles zelf kunnen inplannen. Na het uitleggen gaan de kinderen aan de slag en werkt de leerkracht individueel met kinderen op gebieden waar ze hulp nodig hebben.</p> <p>Na de verplichte taken kunnen de kinderen werken aan de Vrije Keuzetaak. Deze zit in hun weektaakmapje. De vrijekeuzetaak staat ook standaard 15 min op de weektaak, zodat elk kind hier één keer in de week aan toe komt.</p> <p>Aan het einde van de dag moeten de kinderen hun huishoudelijke taak uitvoeren.</p>
Zelfstandigheid	<p>In de middenbouw werken de kinderen met een weektaak. Vanaf groep 4 worden de kinderen, langzaam, aangeleerd om taken in te plannen. De overige taken plannen de kinderen per dag in na de uitleg. Zij bepalen vooral de volgorde waarin zij werken.</p> <p>Elke dag zijn er momenten waarop er zelfstandig wordt gewerkt. Het stoplicht staat dan op rood en dat betekent dat de kinderen zelf alles moeten regelen (bijlage 7). Ze mogen niets aan het team vragen en ook niet aan de leerkracht. Ze mogen ook geen materialen meer pakken. Van tevoren heeft er op het bord gestaan welke boeken de kinderen nodig hebben, zodat ze deze kunnen pakken als ze de klas in komen. Via deze werkwijze kunnen de kinderen 's ochtends al de werkvolgorde van de dag bepalen. De kinderen weten wat ze moeten doen leggen ter voorbereiding als het werk in, de door hen gekozen volgorde, neer.</p>
Samenwerken	<p>In de middenbouw wordt er vanuit didactisch en pedagogisch oogpunt samengewerkt. De kinderen hebben leesmaatjes waarmee ze twee keer in de week opdrachten moeten uitvoeren. De maatjes zijn op niveau bij elkaar gezet. De kinderen plannen met elkaar op maandag op welk moment zij de opdrachten gaan uitvoeren. Ook werken de kinderen samen tijdens cognitieve vakgebieden middels teach like à champion technieken.</p> <p>Daarnaast mogen de kinderen elkaar helpen met taken en de kinderen kunnen opdrachten van de Vrije Keuzetaak samendoen en staan er samenwerkopdrachten op de weektaak.</p> <p>In de verschillende methodes zijn ook samenwerkopdrachten te vinden. Kinderen mogen dan kiezen of ze deze samen willen doen en met wie. Daarnaast kunnen de kinderen aan de slag met meervoudige intelligentie opdrachten. Ze mogen daarbij zelf de keuze maken of ze samenwerken of niet. Dit geldt ook voor</p>

	<p>projecten die betrekking hebben op de openbare weeksluiting of andere thema's.</p> <p>Als het stoplicht op oranje gaat is de leerkracht nog niet beschikbaar maar de kinderen mogen wel vragen aan elkaar stellen en kunnen zo dus eventueel samenwerken.</p>
Verantwoordelijkheid	<p>Alle kinderen hebben de verantwoordelijkheid om de taken die ze moeten inplannen ook daadwerkelijk in te plannen en deze uit te voeren. Het komt voor (zeker aan het begin van het schooljaar) dat kinderen de taken op het verkeerde moment hebben ingepland of te lang uitstellen en daardoor vastlopen. Dat zijn de momenten waar de leerkracht ingrijpt, met de kinderen reflecteert en waar de kinderen het meeste van leren.</p> <p>Elke dag moeten de kinderen kleuren op de weektaak wat ze hebben gemaakt. Op vrijdag moet de weektaak worden ingeleverd.</p> <p>Daarnaast zijn de kinderen verantwoordelijk voor het gebouw en de school. Ze krijgen op maandag allemaal een huishoudelijke taak die ze de gehele week moeten uitvoeren.</p> <p>Groep 5 gaat op een gegeven moment in het schooljaar zelf het deel conditietraining van rekenen nakijken. Ook kijken zij zelfstandig de lessen Estafette na. Afhankelijk van de groep gaan ze steeds meer nakijken. De leerkracht controleert hoe dit gaat.</p> <p>Als laatste gaat er in de middenbouw ook veel aandacht naar verantwoordelijk zijn voor elkaar. Wanneer er wordt gezien dat iemand zich niet fijn voelt (uit welke klas dan ook), vraag dan wat er is en probeer te helpen.</p>
Reflectie	<p>Aan het einde van de week, wanneer alle taken zijn uitgevoerd, moeten de kinderen de weektaak inleveren bij de leerkracht. Voordat ze dat doen, moeten ze eerst de reflectievraag onderaan de weektaak invullen. Deze vragen veranderen per week en zijn meestal gericht op de leerdoelen uit de leerlijn.</p> <p>Daarnaast proberen we 'tussen neus en lippen door' met kinderen te reflecteren op het moment dat de situatie daarom vraagt. Wanneer we merken dat kinderen vastlopen, niet goed overleggen tijdens werkvormen of ruzies hebben tijdens de pauzes, reflecteren we gelijk. Door samen met de kinderen over conflicten te praten, laten we de kinderen inzien hoe het conflict is ontstaan of waarom een planning niet goed uitkomt. Hiervoor werken wij op dit moment met mediators en leerling van de dag/week, zodat de kinderen hierdoor ook leren hoe ze conflicten of moeilijk situaties oplossen. Vanaf groep 5 wordt er ook in het portfolio gewerkt met doelen, waarop gereflecteerd wordt.</p>
Effectiviteit	<p>Op het moment dat de kinderen in de klas komen, staat er op het bord welke lesboeken ze moeten pakken. Daarnaast moeten de kinderen zelf ook kijken welke andere leermiddelen ze nodig hebben. Wanneer het stoplicht op rood staat, mogen ze niets meer pakken en dat stimuleert de kinderen van tevoren na te denken over hetgeen wat ze nodig hebben, zodat ze effectief kunnen werken tijdens het zelfstandig werken.</p> <p>Daarnaast zijn de lokalen zo ingericht dat alle spullen binnen</p>

	<p>handbereik liggen en de kinderen zo min mogelijk de hulp van de leerkracht hierbij nodig hebben. Ook wordt er gewerkt op verschillende niveaus volgens handelingsgericht werken.</p>
--	---

Bovenbouw groep 6 t/m 8

Dagindeling:	<p>Alle leerlingen werken met een weektaak (bijlage 4). Iedere maandag en woensdag worden de rekenlessen 1 en 3 of 6 en 8 uitgelegd aan de leerlingen. De leerlingen mogen zelf plannen wanneer ze de andere rekenlessen gaan maken verspreid over de week. Dit geldt in principe ook voor het taalwerkboek. De eerste spellingsles van de week wordt uitgelegd, de leerlingen mogen de andere lessen zelfstandig maken en inplannen. Gedurende de week werken de kinderen zelfstandig aan de taken die zij zelf mogen inplannen. De leerkracht werkt in de tussentijd met kinderen aan taken die zij moeilijk vinden door middel van extra instructie of begeleide inoefening. Kinderen kunnen op sommige momenten, afhankelijk van het stoplicht, de werkplek in de klas verruilen voor een andere plek in de school.</p> <p>Naast de weektaak hebben we ook de keuzekast, die is ingedeeld op meervoudige intelligentie. De opdrachten uit de keuzekast staan beschreven op een VrijeKeuzetaak (bijlage 5). Hier kunnen de kinderen tijdens de weektaak aan werken.</p>
Zelfstandigheid	<p>Iedere dag staat er als de leerlingen binnenkomen een dagdia op het bord met daarop de dagplanning en de leerdoelen. Op de eerste dag van de week plannen de leerlingen de lessen die zelfstandig gemaakt mogen worden.</p> <p>Wanneer het stoplicht op rood staat in de klas, werken de kinderen geheel zelfstandig. Ze moeten van tevoren hebben gezorgd dat ze beschikken over alle materialen die ze nodig hebben en mogen geen vragen stellen.</p> <p>De kinderen kijken zelf hun werk na. De leerkracht controleert dit.</p>
Samenwerken	<p>Op de eerste dag van de week plannen de leerlingen de lessen die zelfstandig gemaakt mogen worden, hierbij maken ze ook samenwerkafspraken met hun medeleerlingen.</p> <p>In de bovenbouw werken de leerlingen samen op de momenten dat dit mag. Dit is afhankelijk van het stoplicht. Wanneer het stoplicht op oranje staat mogen ze samenwerken met een andere leerling, vragen stellen aan een andere leerling, maar niet aan de leerkracht. Wanneer het groene licht aanstaat mogen ze ook aan de leerkracht vragen stellen.</p> <p>Door samen te werken met andere leerlingen leren de leerlingen dat er verschillen bestaan tussen kinderen. Ook leren ze naar elkaar te luisteren en respect voor elkaar te hebben.</p> <p>Daarnaast hebben groep 6,7 en 8 allemaal een eigen maatjesgroep uit de kleuter- of onderbouw. Gedurende het</p>

	jaar worden er initiatieven genomen om het samenwerken te bevorderen.
Verantwoordelijkheid	<p>Iedere maandag krijgen de leerlingen te horen voor welk taakje zij die week verantwoordelijk zijn. Ook zijn de leerlingen verantwoordelijk voor het inplannen van het werk, het afkleuren van de weektaak, nakijken van het werk en zorgen dat het werk af is aan het einde van de week. De leerkracht houdt gedurende de week een vinger aan de pols.</p> <p>Ook hebben we een aantal keer per jaar groep doorbrekende activiteiten waarbij de oudere kinderen verantwoordelijk zijn voor de jongere kinderen.</p>
Reflectie	<p>Op de achterkant van de weektaak staat één vraag die de leerlingen aan het einde van de week moeten beantwoorden. Deze vraag gaat onder andere over hoe het de afgelopen week is gegaan.</p> <p>In de bovenbouw maken de kinderen zelf de teams waarin ze zitten als dit mogelijk is. Na het wisselen van plek in de teams wordt er na ongeveer drie weken bekeken hoe het nu gaat. De teams bespreken met elkaar hoe ze het tot nu toe vinden gaan. Hebben ze ergens last van? Kunnen ze dit tegen elkaar zeggen zonder dat de ander in de verdediging schiet of beledigd is. Ook wordt er besproken wat er goed gaat en wat ze fijn vinden aan het team. Dit wordt in het kort teruggekoppeld aan de klas.</p> <p>In het portfolio stellen de leerlingen daltondoelen voor de komende periode op. Bij het eerstvolgende portfoliogesprek wordt er gereflecteerd op welke manier de leerlingen hebben gewerkt aan de gekozen doelen en wat ze de komende periode nog gaan doen om dit doel te behalen. Na deze periode kiezen de leerlingen een ander doel uit waar ze aan gaan werken.</p>
Effectiviteit	<p>In de bovenbouw wordt er gewerkt met groepsplannen. Deze groepsplannen zijn ingevuld op niveau. Ook wordt er geprobeerd een optimale leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Materialen die altijd dichtbij zijn, een gestructureerde omgeving en duidelijke regels, zodat altijd duidelijk is wat een leerling kan en moet doen. Zo kunnen de leerlingen verantwoorde keuzes maken ten opzichte van materialen, tijd en planning.</p>

Dagkleuren

In alle groepen wordt er gewerkt met dezelfde dagkleuren (bijlage 8). In de groepen 1 & 2 zijn deze kleuren te vinden op het weekbord en in de groepen 3 t/m 8 hangen deze ter voorbeeld bij/op het whiteboard achter de leerkracht.

De dagkleuren worden gebruikt om de weektaak in te kleuren. Wanneer iets op maandag wordt gemaakt dan moet het taakje met de kleur van maandag worden gekleurd. Dit gebeurt al vanaf groep 2.

Maandag	
Dinsdag	
Woensdag	
Donderdag	
Vrijdag	

Keuzekast

De keuzekast in groep 3 t/m 8 is ingedeeld volgens het principe van meervoudige intelligentie. Er wordt uitgegaan van 8 intelligenties te weten: muzieknop, beweegknop, rekenknop, taalknoper, natuurknop, zelfknop, beeldknop en samenknop. Per intelligentie zijn er materialen beschikbaar. Denk hierbij aan Stratego bij rekenknop, gezelschapspellen bij samenknop et cetera. Als de leerlingen klaar zijn met hun taken mogen ze een activiteit kiezen die bij een intelligentie hoort.

Stilteplekken

Gedurende de dag gaat het stoplicht van rood naar oranje en/of groen. Kinderen kunnen dan samenwerken, spullen pakken en andere werkplekken zoeken. Wanneer kinderen het fijn vinden om in stilte te werken dan hebben ze de keuze om (wanneer er in de klas wordt samengewerkt) een andere werkplek te zoeken. Dit kan overal zijn. Boven op de vide, op de gang, in de bibliotheek, in een kamertje van de IB'er of de directrice of een lege klas. De leerling mag hier werken nadat hij of zij de leerkracht hiervan op de hoogte heeft gebracht. De leerkracht kan de leerling dan eventueel nog sturen naar een geschikte werkplek.

Stoplicht & taakurregels

In alle groepen wordt er gewerkt met een stoplicht en met taakur regels. De regels in de groepen 1 & 2 komen overeen en in de groepen 3 t/m 8 ook. Dit zorgt voor duidelijkheid binnen de school waardoor alle kinderen effectief kunnen werken in de klas en op de gang. Alle leerlingen en leerkrachten hanteren dezelfde regels (bijlage 6 & 7).

Taakbord

Voor kinderen is het belangrijk om te weten wat er per dag op de planning staat. Dit is terug te vinden op de weektaak, maar ook op de taakborden die te vinden zijn binnen Daltonschool de Vliegers.

In de groepen 1 & 2 wordt er gebruik gemaakt van kaarten die het dagritme aangegeven. In de andere groepen wordt er gebruik gemaakt van een taakbord waarop staat wat er die dag op de planning staat.

Leerlijnen

Het team van de Vliegers heeft volgens vier pijlers van het daltononderwijs vier leerlijnen uitgewerkt voor de onder-, midden- en bovenbouw. Er is een leerlijn samenwerken, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en reflectie.

De leerlijnen komen terug in de portfolio's van de kinderen doordat we algemene beoordelingen geven op het rapport. Middels klassendoelen wordt er gewerkt aan de leerlijnen.

Ook komen de doelen van de leerlijnen terug in de portfolio's op het doelenoverzicht. Vanaf groep 5 kan er door de leerling zelf of door de leerkracht gekozen worden voor een doel vanuit één van de leerlijnen. Er zijn ook andere doelen mogelijk. Gedurende een periode wordt hieraan gewerkt. Bij het volgende rapport moeten de kinderen aangeven hoe ver zij het doel hebben behaald. Zo werken de kinderen aan de daltonleerlijnen en dus de 'dalton'vaardigheden. (bijlage 11 t/m 14).

Gezamenlijke schoolactiviteiten

Samenwerken vindt niet alleen plaats tijdens de lessen, maar ook tijdens de feestdagen en de Kinderboekenweek.

Tijdens deze activiteiten worden de leerlingen van groep 1 t/m 8 met elkaar in groepjes geplaatst. De oudere leerlingen dragen dan zorg voor de jongere leerlingen.

Zo worden er met Pasen spelletjes in een circuitvorm uitgevoerd en tijdens de kerstdagen vinden er workshops plaats waarin kerstversiering voor de hele school wordt gemaakt.

Groep 8 sluit de basisschooltijd af met een musical. Aan het eind van het schooljaar treden zij 's middags op voor alle kinderen van de school en 's avonds voor hun ouders en familie. De musical is te bewonderen in de theaterzaal van "het Diekhuus".

Elk jaar hebben we de Voorleeswedstrijd. In elke groep vinden voorrondes plaats en uit elke groep komt een winnaar. Hierna volgt de 'Vliegers voorleeswedstrijd' en hier wordt een schoolwinnaar uitgekozen.

Deze activiteiten zijn altijd heel gezellig en doen een beroep op samenwerken, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Wat erg leuk is om te zien, is dat de jongere kinderen veel contact hebben met de grotere kinderen tijdens deze samenwerkingsactiviteiten. Doordat ze elkaar op deze manier beter leren kennen, zie je ook samenspel tussen verschillende leeftijden op het schoolplein en kunnen alle leeftijden vrij met elkaar spelen.

Weeksluiting

Elke week heeft één groep de weeksluiting op vrijdagmiddag. Tijdens de uitvoering hiervan komen alle leerlingen en leerkrachten kijken naar de weeksluiting.

Eén keer per jaar is de weeksluiting van elke groep ook openbaar en zijn ouders en grootouders welkom om de weeksluiting te bezoeken. De uitvoeringen zijn altijd heel divers; een lied, toneelstukjes, muziekstukken et cetera.

Portfolio's

In de groepen 1 t/m 8 krijgen de leerlingen twee keer per jaar een portfolio. In de groepen 1 t/m 4 bestaat deze uit het portfolio uit een zelfportret, een blad waarop zij aangeven waar ze trots of zijn en een uitdraai van de KIJK, Cito's en/of het rapport. In de groepen 5 t/m 8 zit er een zelfportret, een trots op blad, het rapport en een doelenblad in.

Het portfolio wordt twee keer per jaar besproken tijdens een gesprek. Bij de kleuters vindt dit gesprek plaats met de ouders. Vanaf groep 3 zijn de kinderen hier bij en is het een ouder-kind-leerkracht gesprek. Vanaf groep 5 worden er ook doelen geformuleerd door de kinderen (met ouders en leerkracht) en worden deze ook tijdens de gesprekken besproken. Alle kinderen krijgen twee doelen. Eén doel zelfgekozen en één doel door de leerkracht geformuleerd. Elk schooljaar krijgen de kinderen van groep 5 t/m 8 een nieuw doelen overzicht welke ze kunnen gebruiken om doelen te formuleren (zie bijlage 9) De doelen worden genoteerd op een doelenblad en de leerlingen geven daarbij aan (door middel van gekleurde hokjes) hoe ze het doel op dit moment beheersen en waar ze graag naar toe willen groeien. Ze moeten daarbij ook nadenken over hoe ze het doel gaan behalen en wanneer ze tevreden zijn. (Zie bijlage 10)

Aan het begin van het schooljaar vinden er ook startgesprekken plaats in de groepen 3 t/m 8. Op die manier leren ouders, leerlingen en leerkrachten elkaar kennen en worden vanaf groep 5 doelen bepaald voor de eerste periode van het schooljaar.

Gym

Daltononderwijs is op de Vliegers ook terug te zien tijdens de gymlessen. Zo maken de kinderen zelf groepjes, maken ze met elkaar het spel moeilijker als het te makkelijk is of andersom en zijn er opdrachtkaarten te gebruiken waarbij de kinderen alles zelf kunnen klaarzetten en de les kunnen beginnen.

Methodes

We werken met methodes voor alle vakken. Bij de keuze van deze methodes is het een uitgangspunt voor ons dat er gedifferentieerd mee gewerkt kan worden. We willen er onze daltonuitgangspunten in terug zien.

Pareltjes van Daltonschool de Vliegers

Pareltje uit groep 1/2 a

Bij de kleuters wordt er gewerkt aan de zelfstandigheid.

Kinderen proberen eerst zelf en wanneer dit niet lukt vragen ze hulp aan een ander kindje. Vaak zien we dat kinderen uit zichzelf al hulp aanbieden aan de ander. Kinderen helpen elkaar graag. Het is de bedoeling dat kinderen eerst hulp vragen aan het eigen maatje. Wanneer het maatje dit niet kan dan mag er hulp gevraagd worden aan een ander kindje.

Pareltje uit groep 1/2 b

Bij de kleuters wordt er gewerkt aan de zelfstandigheid van kleuters. Zo vinden wij het belangrijk dat leerlingen zich zelfstandig kunnen zijn en zelf op zoek gaan naar oplossingen. Soms zijn deze oplossingen zelf te vinden, maar soms is de hulp van een maatje daarbij nodig. Een voorbeeld hiervan is het strikken van de veters. De kinderen proberen dit zelf, kunnen ze dit nog niet mogen ze het aan een maatje vragen die het wel kan.

Pareltje uit groep 3

In groep 3 worden de leerlingen steeds zelfstandiger en krijgen ze meer verantwoordelijkheid. Dit gebeurt onder andere door het gebruik van het taakjesbord. Hierop staan alle taakjes die in de klas gedurende de dagen in een week gedaan moeten worden. De namen van de leerlingen hangen onder het taakje, zij kunnen dus zelf bekijken wat hun taakje is en deze uitvoeren op het moment dat dit nodig is.

Pareltje uit groep 4

De kinderen van groep 4 starten de dag met een opdracht die ze zelfstandig kunnen uitvoeren. Wanneer de kinderen binnenkomen lezen zij wat er op het bord staat. Vervolgens pakken zij het boek dat zij nodig hebben en gaan aan de slag. We zien dat kinderen het boek aan elkaar uitlenen wanneer zij klaar zijn en elkaar helpen door te vertellen wat er op het bord staat. De foto is een voorbeeld wat er bij binnenkomst op het bord staat.

Goedemorgen!

Wat ga je doen?
- Estafette lezen blz 24 en 25
- Estafette les 18: welke opdrachten kun je alvast maken?
- leesmaatjes lezen blz 6 en 7 van vloeiend en vlot

klaar? stillezen

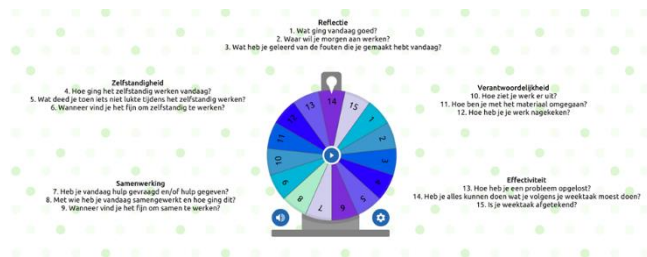
Pareltje uit groep 5

In groep 5 kijken de leerlingen zelf een aantal werkjes na. Ze weten goed wanneer ze dit kunnen doen. Ook controleren ze de opdrachten goed en verbeteren ze waar nodig hun opdracht zelf. Ze zijn hierbij heel zelfstandig en verantwoordelijk.

Pareltje uit groep 6

In groep 6 reflecteren wij op de kernwaarden van het daltononderwijs. De kinderen worden zich tijdens het reflecteren bewust van het eigen gedrag en de keuzes die zij maken. Wekelijks geven de leerlingen antwoord op een reflectievraag in de weektaak. Daarnaast wordt er ook 2 á 3 keer per week klassikaal gereflecteerd aan de hand van een vragenrad. Het rad bestaat uit vijftien vragen en de vragen zijn verdeeld over de kernwaarden: reflectie, zelfstandigheid, samenwerking, verantwoordelijkheid en effectiviteit.

Pareltje uit groep 7

In onze klas werken de kinderen klasdoorbrekend samen. Deze weektaak is van iemand met een eigen rekenleerlijn. In deze week kiest zij twee keer iemand om met haar te rekenen. Van die twee keer, plant zij een sessie zelf in voor de week. Die andere staat vast op woensdag.

De poppetjes geven het samenwerken op de weektaak aan. Zo wordt er in deze week ook drie keer samengewerkt voor spelling. De kinderen kiezen zelf met wie ze samenwerken en waar ze dit gaan doen. Dit mag met een oranje of groen stoplicht. Aan de hand van een planbord geven de kinderen aan waar ze gaan zitten (op de gang, op de vide of in de zaal). Ze pakken dan twee houten poppetjes mee naar de plek waar ze zitten. Er wordt een poppetje weggehaald wanneer kinderen zich niet aan de afgesproken regels houden. Wanneer er geen poppetjes meer staan, moet het tweetal terug naar de klas komen.

We laten de kinderen reflecteren over wat er gebeurde en spreken af wat ze volgende keer anders kunnen doen.

ma	Rekenen Blok 3	
	Sintfolder	
	Sintfolder	Ik leer geldbedragen bij elkaar optellen
wo	Sintfolder	Ik leer geldbedragen bij elkaar optellen
	Sintfolder	Ik leer geld terug geven
vrij	Sommenmaker digitaal	Ik leer geld terug geven
	Oefenblad	Herhalen
	Tafeldiploma Aerobe	Tafels
ma	Spelling blok 2	Kies 2 tafels
	Week 7 les 1	
	Week 7 les 2	Ik leer woorden schrijven met -sch op het eind
	Week 7 les 3	Ik leer woorden schrijven met -sch op het eind
	Week 7 les 4	Ik leer woorden schrijven met -sch op het eind
	Week 7	Herhalen
	Spellingoefenen.nl	Wekelijkse dictee
	Taalverhaal blok 2	
	Les 9	
	Les 10	
	Bloc	

Pareltje uit groep 8

Groep 8 neemt de verantwoordelijkheid in het omgaan met andere groepen. Zo zijn ze maatjesgroep met groep 3. Een aantal kinderen uit groep 8 hebben een les gegeven aan kinderen van groep 3. Ze kregen de *vrijheid* en *verantwoordelijkheid* om de les voor te bereiden, uit te leggen en uit te voeren met groep 3. Daarnaast leren ze op deze manier *samenwerken* met andere kinderen.

Daltonontwikkelingen

Samenwerken

De afgelopen jaren, op de Corona jaren na, hebben we gezocht naar verschillende vormen van samenwerken welke we konden integreren binnen ons onderwijs. Inmiddels is dit gelukt op de weektaak, schoolbreed d.m.v. de maatjesgroepen en de presentaties behorende bij geschiedenis en aardrijkskunde. Nu willen we graag verder met de kinderen bewust maken van de keuzes binnen het samenwerken. We willen graag dat de kinderen bewuste keuzes maken over waar en met wie ze gaan samenwerken. We willen de kinderen verantwoordelijk en effectief laten samenwerken.

Kwaliteitskaart Dalton

De afgelopen jaren zijn we flink gegroeid qua leerlingaantal. Bijna verdubbeld. Dit betekent meer lokalen (boven en beneden), een groter team en meer leerlingen. We hebben de afgelopen twee schooljaren gemerkt dat oude afspraken niet altijd meer haalbaar zijn en we steeds opnieuw moeten kijken hoe we schoolbreed zaken kunnen aanpakken. Al nieuwe (en oude) afspraken willen we graag nog vastleggen in een kwaliteitskaart Dalton, zodat het voor elk teamlid in één overzicht duidelijk is wat er verwacht wordt op het gebied van Dalton.

Effectief gebruik maken van materialen en werkplekken

Ook dit ontwikkelpunt komt voort het gestegen leerlingaantal. Het schoolgebouw is uitgebreid in de hoogte, maar het feit blijft dat we meer leerlingen hebben en dus vaak ook minder plek dan een aantal jaar geleden. We merken soms dat de gangen en de zaal snel vol zitten terwijl we ook de kinderen de keuze willen geven eigen werkplekken te zoeken. Komende jaren is het van belang alle huidige plekken te inventariseren en op zoek te gaan naar nieuwe mogelijkheden. Halverwege dit schooljaar komt er een lokaal vrij welke we willen benoemen als het Daltonlokaal. In dit lokaal willen wij de kinderen verschillende mogelijkheden tot zelfstandig leren en samenwerkend leren aanbieden. Daarbij ook rekening houdend met prikkelverwerking. Dit moet allemaal nog uitgewerkt worden.

Nawoord

Met veel genoegen hebben we gewerkt aan het Daltonboek de Vliegers. We hebben alle pijlers en alle werkwijzen weer onder de loep genomen en daarbij een gehele nieuwe vormgeving gecreëerd waar we trots op zijn. We hebben alle pijlers uitgewerkt in posters die passen bij de school en vanuit ook de leerlijnen opnieuw vormgegeven. (Zie bijlages 11 t/m 15)

Wij bedanken iedereen die heeft meegewerkt aan het tot stand komen van dit boek.

Teamleden van Daltonschool de Vliegers
Middelharnis.

Bijlagen

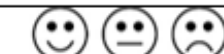

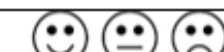
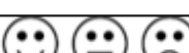

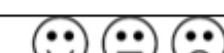

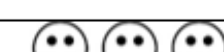

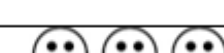
Bijlage 1: Reflectiebord

De kinderen van groep 1/2 plannen zelf via het reflectiebord welk taakje ze die dag gaan maken en daarna reflecteren ze via een smiley.

Bijlage 2: Papieren weektaak groep 2

De kinderen van groep 2 krijgen gezamenlijk een papieren weektaak aangeboden. Zo kunnen zij aan het idee wennen om hun taakje op papier af te tekenen. Ze plannen aan het begin van de week via het digikeuzebord wanneer zij dit taakje gaan doen. Zij kleuren het vervolgens op de papierenweektaak af met de kleur van de dag.

				
Leerling A				
Leerling B				
Leerling C				
Leerling D				
Leerling E				
Leerling F				
Leerling D				

Bijlage 3: Weektaak groep 3

Groep drie krijgt de volgende weektaak. Zij zien per dag wat er op het programma staat. Onderstaande weektaak is gericht op leerlingen die de maan-route van Veilig leren lezen volgen. De leerlingen kunnen per dag zien wat zij moeten maken bij Veilig leren lezen, rekenen en schrijven. Na het werken kunnen ze zich richten op stuk van de weektaak wat ze zelf inplannen (dit is een voorloper op de vrije keuzetaak).

dit is de weektaak van: _____

groep 3		veilig leren lezen kern 3 				rekenen blok 3		schrijven		
	wat leer je?	werkboek 	veilig en vlot 	veilig gespeld 	leesboek 	wat leer je?		wat leer je?	schrijfboek 	oefenboek
maandag	Dag 5 z	11, 12, 13	14, 15	13, 14	5, 6, 7 	Les 5 Getallen t/m 30 Sommen bij een verhaal	12, 13	z	34	
dinsdag	Dag 6 z	14, 15 	16, 17, 18, 19	15, 16		Les 6 Splitten van 8 en 9 Conditietraining les 6	14, 15 14, 15	zee	35	21
woensdag	Dag 7 ij	16, 17, 18	20, 21	19, 20	8, 9, 10 	Les 7 Splitten van 8 en 9 conditietraining les 7	16, 17 16, 17		ij	36
donderdag	Dag 8 ij	19, 20 	22, 23, 24, 25	21, 22		Les 8 Klokkijken – halve uren Conditietraining les 8	18, 19 18, 19	ijs	37	22
vrijdag	Dag 9 h	21, 22, 23	26, 27 	25, 26	12, 13, 14, 15, 16 	Les 9 Klokkijken – halve uren Conditietraining les 9	20, 21 20, 21		h	38

maandag 30 oktober, dinsdag 31 oktober, woensdag 1, donderdag 2, vrijdag 3 november

vak	opdrachten:	ma	di	woe	do	vr	reflectie
veilig leren lezen 	Opdracht d						😊 😐 😞
veilig leren lezen 	Opdracht e en ee						😊 😐 😞
rekenen 1 2 3 4 5 6 7 8 9	Splitsen t/m 10						😊 😐 😞
Schrijven 	Schrijfpatronen herfst						😊 😐 😞
Klaar? 	Splitskleurplaat						😊 😐 😞

Bijlage 4: weektaak groep 4 t/m 8

Onderstaande weektaak is een weektaak van kinderen uit groep 5. De leerlingen van groep 5 plannen spellingoefeningen.nl, woordenschat op het chromebook en leesmaatjes zelf in. Na het werk kunnen ze aan de slag met hun Vrije Keuzetaak en aan het einde van de week moeten ze de vragen onderaan de weektaak beantwoorden. Deze vragen zijn gericht op de leerlijnen. waar gedurende een bepaalde periode aan wordt gewerkt.

Weektaak: Groep 5

Naam:

Datum: 13 november t/m 17 november 2023

Taakje:

Ingepland	Gedaan	Vak:	? = Zelf inplannen
		Rekenen blok 3	
<u>ma</u>		Blok 2 les 13	Herhalen/ schaduwtoets
<u>di</u>		Blok 2 les 14	Herhalen
<u>woe</u>		Blok 4 les 1	Doel 1: Ik kan aftrekken t/m 1000 door te rijgen
<u>do</u>		Blok 4 les 2	Doel 1: Ik kan aftrekken t/m 1000 door te rijgen
<u>vrij</u>		Blok 4 les 3	Doel 2: Ik kan sommen als 4x67 uitrekenen door te splitsen
		Spelling blok 3	
<u>ma</u>		Blok 3 les 1 woordpakket 9	Woorden met een stomme 'e'
<u>di</u>		Blok 3 les 2 woordpakket 9	Woorden met een stomme 'e'
<u>woe</u>		Blok 3 les 3 woordpakket 9	Woorden met een stomme 'e'
<u>do</u>		Blok 3 les 4 woordpakket 9	Kun je dit nog?
<u>vrij</u>		Blok 3 les 4 woordpakket 9	Woorden met een stomme 'e' - dictee
<u>? Ma/ di/ wo/ do?</u>		Woordpakket 9	Woorden met een stomme 'e'
		Taalverhaal blok 2	
<u>ma</u>		Hoofdstuk 4 les 9	Ik schrijf een gedicht met rijm
<u>di</u>		Hoofdstuk 4 les 10	Herhalen van het bijvoeglijk naamwoord
<u>wo</u>		Hoofdstuk 3/4	Signaleringsstoets woordenschat
<u>do</u>		Hoofdstuk 3/4	Signaleringsstoets taal verkennen
<u>vrij</u>			Herhalen
		Estafette	
<u>di</u>		X	
<u>wo</u>		Les 12	Ik leer samenstellingen lezen "Gescheurde bekkens"
<u>do</u>		Les 13	Ik leer woorden lezen met achtervoegsels "Beethoven"
<u>vrij</u>		Les 14	Ik leer woorden lezen met achtervoegsels "Beethoven"
<u>?</u>		♣♣ Leesmaatjes vloeiend en vlot	Bladzijde 22,23,24
<u>?</u>		♣♣ Leesmaatjes vloeiend en vlot	Bladzijde 26,27,28
		Schrijven	
<u>ma</u>			1 bladzijde
<u>di</u>			1 bladzijde
		Begrijpend lezen	
<u>wo</u>		♣♣ Nieuwsbegrip	Les
<u>? Di, wo, do, vrij</u>		Woordenschat	Op Chromebook

		Creatief	
vrij		Handvaardigheid/tekenen	
		Geschiedenis	
do		Blok 3: Boeren, geestelijken en heren	Les 2: Leven in dienst van...
		Aardrijkskunde	
di		Blok 2: Landbouw	Toets
		Engels	
vrij		↑ ↓ Unit basics	Lesson 8
		Muziek/Drama	
vrij		Muziek/drama	
		HVO	
do		Met juf kim	
		Gym	
ma		De Staver	
		Keuzewerk	
?		15 min	
Ma, di, wo, do, vrij			

Wat is het aardigst dat je deze week voor een klasgenoot hebt gedaan?

.....

Onderstaande weektaak is een weektaak van groep 8. Deze weektaak is opgebouwd in hetzelfde format als de weektaken in groep 4, 5, 6 en 7. Op deze weektaak staan al veel minder dagen ingevuld dan in groep 5. De kinderen hebben de verantwoordelijkheid om zelf het werk in te plannen en af te kleuren. Vanaf januari krijgt groep 8 een agenda waarin zij de weektaak moeten opschrijven, de papieren weektaak krijgen zij vanaf dit moment niet meer.

Weektaak: Groep 8

Naam:

Datum: 24 oktober – 27 oktober

Taakje:

31	Gedaan	Vak:		Kun je het nu? Ja, een beetje of nee?
		Rekenen blok 3		
<u>di</u>		Blok 3, les 6	Redeneren met percentages	
		Blok 3, les 7	Redeneren met percentages	
woe		Blok 3, les 8	Maten voor gewicht	
		Blok 3, les 9	Prijzen en gewichten	
<u>vrij</u>		Blok 3, les 10	Doel 3 en Doel 4	
		Conditietraining, les 6	Som: 1, 2 en 3	
		Conditietraining, les 7	Som: 2 en 3	
		Conditietraining, les 8	Som: 1, 2 en 3	
		Conditietraining, les 9	Som: 1 en 4	
<u>do</u>		Automatiseren	Rekensprint	
<u>vrij</u>		Automatiseren	Rekensprint	
		Spelling blok 2		
<u>ma</u>		Woordpakket 7, les 1	Woordpakket + 5 zinnen Blz. 30	
		Woordpakket 7, les 2	Woorden die eindigen op - ken	
		Woordpakket 7, les 3	Woorden die eindigen op - ken	
		Woordpakket 7, les 4	Kun je dit nog?	
<u>vrij</u>		Dictee	Woordpakket 7	
		Spellingoefenen.nl	Woordpakket 7	
		Taalverhaal blok 2		
<u>di</u>		Hoofdstuk 4, les 6	Taal verkennen Blz. 62 t/m 65	
		Hoofdstuk 4, les 7	Taal verkennen Oef. 1 t/m 5	
<u>wne</u>		Hoofdstuk 4, les 8	Schrijven Blz. 70 t/m 72	
		Hoofdstuk 4, les 9	Schrijven Oef. 1 t/m 7	
<u>vrij</u>		Hoofdstuk 4, les 10	Kun je dit nu? Oef. 1 t/m 3	
		Estafette		
<u>di</u>		Les 4	De ontdekking van de film	
		Les 5	De filmregisseur Paul Verhoeven	
<u>do</u>		Les 6	Blz. 16 en 17	
<u>di</u>		Vrij lezen	Boek/Donald Duck	
<u>do</u>		Vrij lezen	Boek/Donald Duck	
<u>vrij</u>		Vrij lezen	Boek	
		Leesmaatjes	Blz. 19/20	
		Leesmaatjes	Blz. 19/20	

		Schrijven	
<u>di</u>		1 blz.	Samen met de juf!
		Begrijpend lezen	
<u>woe</u>		Blok 2	Les 2 ↑↑
		Woordenschat	Basispoort.nl
		Creatief	
<u>di</u>		herfstblaadjes	
<u>do</u>		herfstblaadjes	
		Geschiedenis	
<u>do</u>		Thema 2: De verlichting	Les 4: Samenvatting
			Presentaties voorbereiden ↑↑
		Aardrijkskunde	
<u>di</u>		Thema 7: Warme gebieden	Les 2: Warm en droog
			Presentaties voorbereiden ↑↑
		Engels	
<u>vrij</u>		Unit 2: Code Red	Lesson 2
		Muziek/Drama	
<u>ma</u>		Drama/muziek	Zilveren weken
<u>woe</u>		Bewegend leren	Zilveren weken
		Gym	
<u>ma</u>		12.30 – 14.00 uur	De Staver
		Keuzewerk	
		15 min	

Wat vind je van je nieuwe team?

.....

.....

Bijlage 5: Vrijekeuze taak

VRIJEKEUZETAAK

Groep: 5

Naam:

Keuze uit:	Tijd:	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7
		10 jan. t/m 14 jan.	17 jan. t/m 21 jan.	24 jan. t/m 28 jan.	31 jan. t/m 4 febr.	7 febr. t/m 11 febr.	14 febr. t/m 18 febr.	21 febr. t/m 23 febr.
Getalknap	60 min.							
Woordknap	60 min.							
Natuurknap	60 min.							
Muziekknap	60 min.							
Beweegknap	60 min.							
Beeldknap	60 min.							
Zelfknap	60 min.							
Samenknap	60 min.							
Lezen	120 min.							

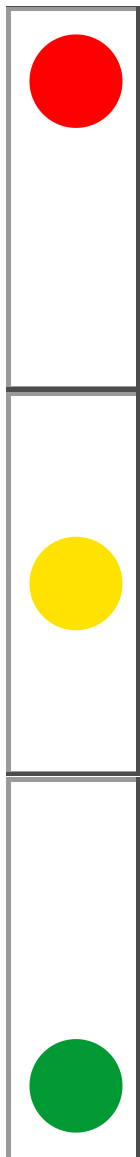
Bijlage 6: Taakurregels groep 1 en 2

Gouden taakregels

- Schuif je stoel aan de tafel als je aan een taakje gaat beginnen of gaat spelen.
- Is je werk klaar leg dan je kaartje op de tafel van de juf of steek je vinger op.
- Vrijdagmiddag worden alle gemaakte werkjes van de kinderen opgeruimd, ook de bouwhoek.
- Je gebruikt niet meer dan 1 tekenblaadje per dag.
- Als je snel klaar bent met opruimen kijk je of je een ander kunt helpen.
- Je mag maar 1x wisselen op het kiesbord.

Bijlage 7: Taakurregels groep 3 t/m 8

Rood

- Je werkt zelfstandig aan je eigen tafel, al je leermateriaal is aanwezig zodat je kunt blijven zitten.
- De leerkracht en je medeleerlingen zijn niet beschikbaar.

Oranje

- De leerkracht is niet beschikbaar.
- Je mag zachtjes iets vragen aan medeleerlingen.

Groen

- Je mag op een andere werkplek werken, mits vooraf gevraagd aan leerkracht.
- Medeleerlingen en de leerkracht zijn beschikbaar voor vragen.

Gouden taakregels

- Werk netjes in je schrift, houd ook de buitenkant netjes.
- Fouten zet je tussen haakjes.
- Taken en lessen worden bovenaan of in de kantlijn genummerd.
- Nakijken met een groene pen.
- Bladzijdes volschrijven.
- Laat de werkplek netjes achter.
- Per groepje neem je 2 poppetjes mee naar de werkplek op de gang. Er kunnen 2 groepjes op de gang werken

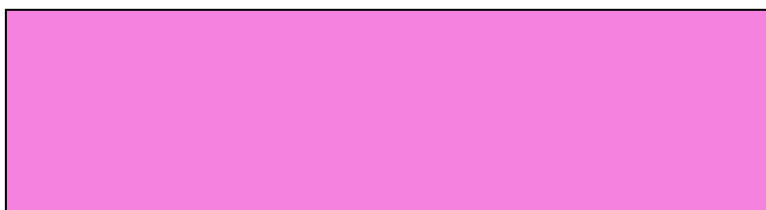
Maandag

Dinsdag

Woensdag

Donderdag

Vrijdag

Doelenblad groep 6

Doel: De leerlingen kiezen zelf minimaal één doel uit waar ze de komende periode (september t/m februari of februari t/m juni) aan gaan werken. De leerkracht kiest ook een doel uit voor de leerling. Hierna volgt een gesprek met de ouders, leerling en leerkracht. De doelen worden besproken en op papier gezet. Aan het einde van de periode wordt er geëvalueerd op deze doelen.

Hieronder staan de doelen waaruit je kunt kiezen. Kies je een doel uit één van de vakgebieden dan moet je het doel zelf opschrijven.

Daltonkernwaardes:

Zelfstandigheid

1. Plan de weektaak in en kleur deze af.
2. Houd zich aan de afspraken van het stoplicht.

Samenwerken

1. Stel samen een doel van de opdracht vast.
2. Overleg af en toe of het nog goed gaat.

Verantwoordelijkheid

1. Kijk zelf je werk na en geef verbeterwerk aan bij de leerkracht.
2. Geef aan wanneer het niet lukt om de weektaak af te krijgen.

Reflectie

1. Maak bewuste keuzes aan de hand van opgedane ervaringen.

Sociaal-emotioneel:

1. Ik ben gemotiveerd om mijn werk te maken.
2. Ik begin meteen met mijn opdrachten na de uitleg.
3. Ik hou rekening met de gevoelens van anderen.
4. Ik sta open voor meningen anders dan de mijne.

Werkverzorging

1. Schrijf altijd netjes de nummers van de opdracht voor de kantlijn.
2. Begin iedere zin op een nieuwe regel.
3. Als ik een fout maak dan zet ik hier één streep door.

Vakgebieden: Bedenk zelf een doel

Rekenen:

1.

Taal:

2.

Spelling:

3.

Aardrijkskunde:

4.

Geschiedenis:

5.

Engels:

6.

Naam:

Groep: 5

Datum: 21 juni 2023

1. Rekenen: tafels (Behaald)

2. Ik plan mijn weektaak en kleur deze elke dag af. (Volgend jaar verder aan werken)

3. Ik durf voor de klas een presentatie te geven. (Behaald)

Wat ga je doen om de doelen te behalen en wanneer ben je tevreden?

1. Ik ga op Scula de tafels oefenen. 20 minuutjes per week. i.p.v. les 4 van spelling.
2. Het potlood met je juiste dag kleur leg ik op mijn tafel. Briefje op mijn tafel. Als ik iets af heb dan kleur ik dit meteen af en dan ga ik pas het volgende maken.
3. Ik ga tijdens de aardrijkskunde en geschiedenis presentaties zorgen dat ik ook iets te zeggen heb. De juf helpt mij bij het volume dat ik hierbij gebruik.

Onderbouw

Onze afspraken over **Zelfstandigheid**

- Ik houd me aan de afspraken van het stoplicht
- Ik kan zelf mijn jas ophangen, rits dichtdoen en naar het toilet gaan
- Ik weet waar ik materialen kan vinden en ruim ze ook weer op
- Ik probeer mijn problemen eerst zelf op te lossen
- Ik werk zelf aan een taak
- Ik gebruik het planbord op de afgesproken manier
- Ik ruim na het buitenspelen de gebruikte spullen weer netjes op

Onze afspraken over **Zelfstandigheid**

- Ik los zelf materiaal/taak problemen op
- Ik houd me aan de afspraken van het stoplicht
- Ik kleur zelf de weektaak af
- Ik zorg dat aan het einde van de dag mijn taakje is gedaan
- Ik bepaal zelf in hoeverre –indien nodig- ik hulp nodig heb
- Ik kan mijn eigen werkplek kiezen
- Ik bied hulp aan waar dat nodig is

Onze afspraken over **Zelfstandigheid**

- Ik los zelf materiaal/taak problemen op
- Ik houd me aan de afspraken van het stoplicht
- Ik kijk mijn eigen werk op de afgesproken manier na
- Ik plan de weektaak zelf in en kleur deze af
- Ik maak en leer mijn huiswerk zelfstandig
- Ik maak zelf een spreekbeurt en presenteert deze
- Ik maak zelf een werkstuk

Onderbouw

Onze afspraken over **Samenwerken**

- Ik reageer vriendelijk op anderen
- Ik luister naar anderen en laat iemand uitpraten
- Ik praat en werk rustig
- Ik vraag hulp aan de ander
- Ik kijk iemand aan tijdens het praten
- Ik deel het materiaal met een ander
- Ik reageer op wat een ander zegt

Onze afspraken over **Samenwerken**

- Ik geef een ander een complimentje
- Ik werk met alle groepsleden samen
- Ik bied de ander aan iets uit te leggen
- Ik help de ander zonder voor te zeggen
- Ik stel samen met anderen het doel van de opdracht vast
- Ik overleg af en toe of het nog goed gaat
- Ik verplaats me in het standpunt van de ander

Onze afspraken over **Samenwerken**

- Ik accepteer verschil van mening
- Ik formuleer feedback op ideeën en niet op personen
- Ik los zelf met anderen problemen op
- Ik zeg op een vriendelijke manier wat ik ergens van vind
- Ik reflecteer op mijn eigen inbreng
- Ik evalueer samen het proces
- Ik werk aan de opdracht met anderen tot deze af is

Onderbouw

Onze afspraken over

Verantwoordelijkheid

- Ik kies een werkje uit de opdrachten die de juf aanbiedt
- Ik zorg dat iedereen het fijn heeft tijdens het werken en spelen
- Ik maak het werk zoals het gevraagd is
- Ik houd me aan de afspraken binnen de klas
- Ik kies zelf een hoek uit waarin ik wil spelen
- Ik zorg ervoor dat ik aan het einde van de week al mijn taakjes van de weektaak hebt gedaan
- Ik kan mijn huishoudelijke taak op een goede en verantwoorde manier uitvoeren

Onze afspraken over **Verantwoordelijkheid**

- Ik bepaal zelf de volgorde van mijn werk en hoeveel tijd ik hieraan besteed
- Ik kies een werkplek waar ik mijn werk goed kan maken
- Ik kies bij sommige opdrachten, wanneer de juf dat aangeeft, of ik samenwerk of niet
- Ik zorg voor mijn werk en voor een goed eindresultaat
- Ik houd me aan de regels tijdens de taakuren
- Ik teken mijn weektaak af wanneer mijn werk is afgemaakt
- Ik kan mijn huishoudelijke taak op een goede en verantwoorde manier uitvoeren

Onze afspraken over **Verantwoordelijkheid**

- Ik houd me aan mijn ingeplande weektaak
- Ik houd de leerkracht op de hoogte over mijn weektaak wanneer ik het gevoel hebt deze niet te kunnen afmaken
- Ik zorg ervoor dat mijn weektaak aan het einde van de week af is
- Ik zorg goed voor mijn eigen klas en het schoolgebouw
- Ik kijk zelf mijn werk na en geef eventueel verbeterwerk bij de leerkracht aan
- Ik kan verantwoordelijk zijn in het Daltonlokaal
- Ik zorg voor mijn eigen werk en mijn leerproces

Onderbouw

Onze afspraken over **Reflectie**

- Ik kleur door middel van een smiley de taak af
- Ik kijk vooruit en stel samen met de leerkracht nieuwe doelen
- Ik maak bewuste keuzes aan de hand van opgedane ervaringen
- Ik vertel wat ik van de taak vond

Onze afspraken over **Reflectie**

- Ik reflecteer aan het eind van de week op mijn weektaak
- Ik kijk vooruit en stel nieuwe doelen
- Ik maak bewuste keuzes aan de hand van opgedane ervaringen
- Ik vertel op een vriendelijke manier wat ik van de taak, de samenwerking en het keuzewerk vond

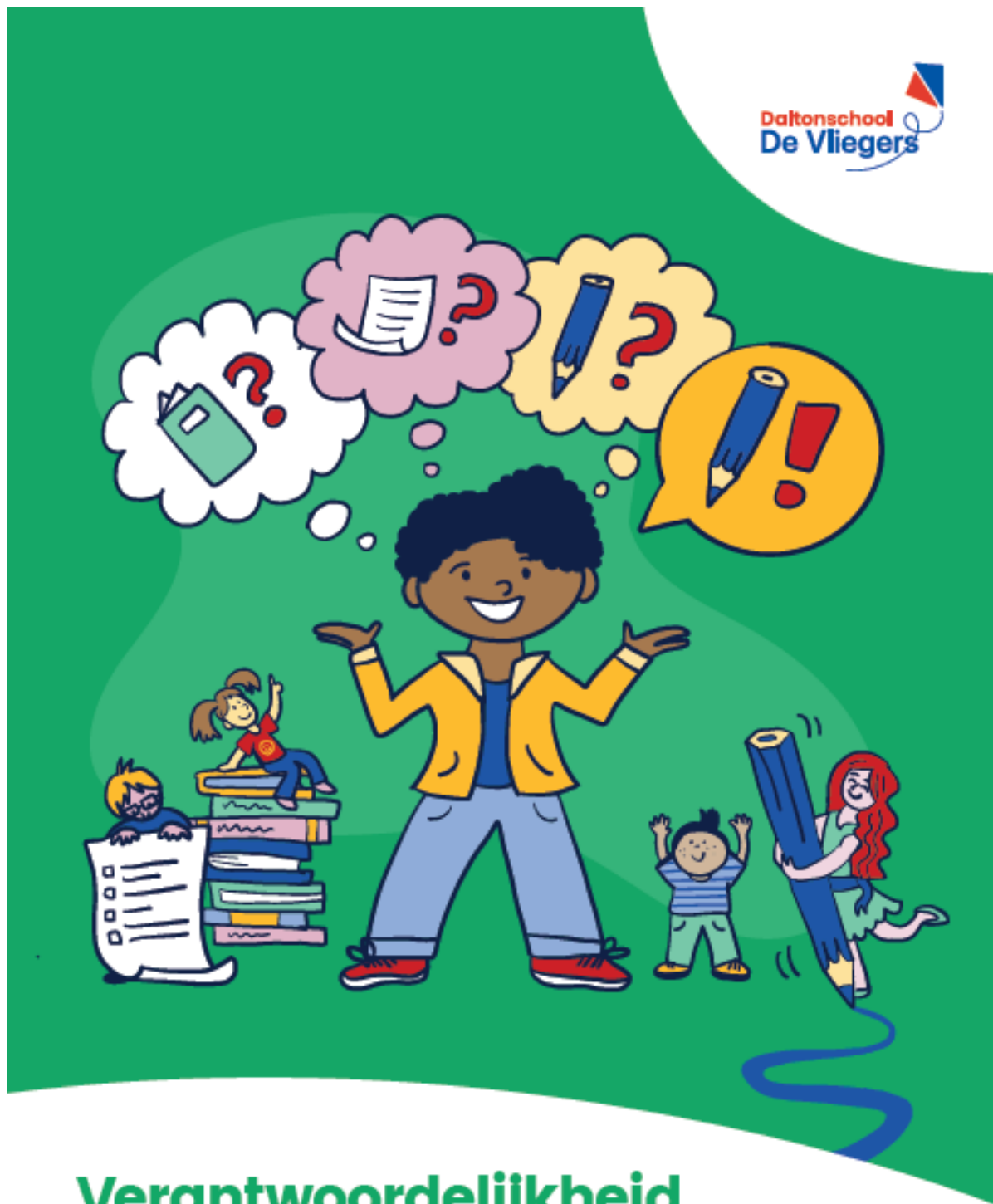
Zelfstandigheid

Op onze school leer ik om dingen zelf te doen. Ik word aangemoedigd om te proberen en ik kan oplossingen bedenken voordat ik om hulp vraag. Ik leer keuzes te maken die passen bij het doel van een opdracht.

Samenwerken

Samenwerken betekent dat ik met andere kinderen speel en werk. Zo leer ik dat iedereen verschillend is. Ik leer goed te luisteren en anderen kinderen te helpen. Samen kan ik veel meer bereiken dan alleen.

Verantwoordelijkheid

Keuzes maken en een eigen weg vinden is belangrijk bij ons op school. Ik leer dat er verschillende beslissingen zijn en de gevolgen hiervan. Ik leer mezelf kennen en vertrouwen op mijn keuzes.

Reflectie

Door te reflecteren denk ik na over wat ik doe en hoe ik het doe.
Gedurende de dag sta ik even stil om te bedenken of ik op de goede weg
zit of iets anders had kunnen doen. Het helpt mij groeien en leren.

Effectiviteit

Werken aan een doel met de juiste materialen, samen of alleen en binnen de opgegeven tijd is efficiënt werken. Zo leer ik sneller en leuker.